

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Tiesību Akti Un Judikatūra](#) > [Valsts Tiesību Akti](#) > Netherlands

Saturu nodrošina

Nīderlande

Valsts tiesību akti

Nīderlande

Šajā lapā sniegta informācija par Nīderlandes tiesību sistēmu. Nīderlandes valdība sastāv no ministriem un karaļa. Tādējādi Nīderlande savā ziņā ir izņēmums citu Rietumeiropas monarhiu vidū, jo vairumā no tām monarhs neietilpst valdības sastāvā. Kopš Konstitūcijas vispusīgās pārskatīšanas 1848. gadā Nīderlande ir konstitucionāla monarhija ar parlamentāru sistēmu.

Tiesību avoti

Tiesību aktu veidi — apraksts

Konstitūcijā ir noteikts Nīderlandes valsts iekārtas pamats un tiesību aktu veidi. Būtisks tiesību avots ir nolīgumi starp Nīderlandi un citām valstīm. Konstitūcijas 93. pantā noteikts, ka nolīgumu un starptautisku organizāciju lēmumu noteikumi var būt tieši piemērojami Nīderlandes tiesību sistēmā; šajā gadījumā tiem ir prioritāte pār Nīderlandes tiesību aktiem. Tādējādi Nīderlandes Karalistē spēkā esošās tiesību normas nav piemērojamas, ja tās ir pretrunā šādiem noteikumiem. Tāpēc arī Eiropas Savienības noteikumi, kas paredzēti nolīgumos, regulās un direktīvās, ir būtisks Nīderlandes tiesību avots.

Nīderlandes Karalistes Harta nosaka Nīderlandes, Arubas, Kirasao un Sentmartēnas konstitucionālās attiecības.

Likumi tiek pieņemti valsts līmenī. Ja likumā paredzēts deleģējums, centrālā valdība var pieņemt (papildu) regulējumu ar padomes rīkojumiem un ministru noteikumiem. Iespējams izdot arī neatkarīgus padomes rīkojumus (kuru pamats nav likums). Ar Konstitūciju tiesības pieņemt tiesību aktus ir piešķirtas arī zemākā līmeņa publisko tiesību subjektiem (provincēm, pašvaldībām un ūdenssaimniecības pārvaldēm).

Judikatūra ir tiesību avots, jo tiesu nolēmumiem ir ietekme arī ārpus konkrētās lietas, kurā nolēmums ticis pieņemts. Augstāku tiesu nolēmumi kalpo kā vadlīnijas. Augstākās tiesas nolēmumi ir īpaši autoritatīvi, jo šīs tiesas uzdevums ir nodrošināt tiesību vienotību. Tāpēc zemākas instances tiesas, taisot spriedumu, ņem vērā Augstākās tiesas nolēmumus.

Valdība un tiesu iestādes ņem vērā vispārējos tiesību principus. Dažkārt vispārējie tiesību principi ir minēti tiesību aktos; piemēram, Civilkodeksā ir atsauce uz pamatotību un taisnīgumu. Arī tiesas, pieņemot spriedumus, var atsaukties uz vispārējiem tiesību principiem.

Tiesību avots ir arī paražu tiesības jeb nerakstītie likumi. Principā paražas tiek ņemtas vērā tikai tad, ja tās minētas tiesību aktos, taču pretrunīgu normu gadījumā tiesa, pieņemot spriedumu, var ņemt vērā pastāvošas paražas. Paražas nevar izmantot kā tiesību avotu, konstatējot, vai izdarīts noziedzīgs nodarījums (Konstitūcijas 16. pants).

Tiesību avotu hierarhija

Konstitūcijas 94. pantā paredzēts, ka daži starptautisko tiesību noteikumi ir prioritāri: tiesību normas, kas ir pretrunā šiem starptautisko tiesību noteikumiem, nav piemērojamas. Eiropas tiesību akti būtībā prevalē pār

valsts tiesību aktiem. Tālāk tiesību avotu hierarhijā seko Harta, Konstitūcija un parlamenta likumi. Minētie tiesību akti prevalē pār citiem aktiem. Parlamenta likumus kopīgi pieņem valdība un divpalātu parlaments (*Staten-Generaal*) (ievēlētie pilsoņu pārstāvji).

Likumu var pilnībā vai daļēji atcelt tikai ar citu likumu. Turklāt tiek ievērots vispārējs tiesību aktu interpretācijas princips, proti, speciālajiem tiesību aktiem ir prioritāte pār vispārējiem tiesību aktiem. Kontinentālo tiesību sistēmā rakstītie tiesību akti tiek uzskatīti par augstāka ranga tiesību avotu nekā judikatūra.

Institucionālā sistēma

Par tiesību aktu pieņemšanu atbildīgās institūcijas

Likumdošanas process

Parlamenta likumus kopīgi pieņem valdība un divpalātu parlaments. Tiesību aktu priekšlikumus var iesniegt valdība vai divpalātu parlamenta apakšpalāta. Valsts padome sniedz atzinumus par likumprojektiem, kā arī par padomes rīkojumu priekšlikumiem. Sagatavojot tiesību akta priekšlikumu, parasti notiek apspriešanās ar citām ieinteresētajām personām.

Parasti Ministru padome pieņem tiesību aktu priekšlikumus un tos nosūta Valsts padomes Konsultatīvajai daļai, kas sagatavo atzinumu. Valdība atbild uz šo atzinumu, sagatavojot ziņojumu. Pēc tam valdība, izmantojot karaļa vēstuli, tiesību akta priekšlikumu ar visiem nepieciešamajiem grozījumiem nosūta divpalātu parlamenta apakšpalātai. Priekšlikumu var grozīt apakšpalātā notiekošo debašu gaitā. Tiesības grozīt priekšlikumu ir apakšpalātai. Pēc priekšlikuma pieņemšanas apakšpalātā par to notiek debates augšpalātā. Augšpalāta var tiesību akta priekšlikumu tikai pieņemt vai noraidīt. Šajā posmā papildu grozījumus ieviest vairs nevar. Kad tiesību akts pieņemts augšpalātā, to paraksta karalis un ministrs un tas stājas spēkā.

Juridiskās datubāzes

[Overheid.nl](https://overheid.nl) ir centrālā vietne, kurā var piekļūt visai informācijai par Nīderlandes valdības organizācijām. Tajā ir pieejami vietējie un valsts līmeņa tiesību akti.

Vietnē [Officiële bekendmakingen.nl](https://officiëlebekendmakingen.nl) pieejami oficiālie vēstneši ("*Staatsblad*", "*Staatscourant*" un "*Tractatenblad*"). Tajā atrodamas arī Nīderlandes parlamenta publikācijas.

Vai piekļuve datubāzei ir bez maksas?

Piekļuve minētajām tīmekļa vietnēm ir bez maksas.

Noderīgas saites

[Valsts valdība](#)

[Regering](#)

[Ārlietu ministrija](#)

[Pārstāvju palāta](#)

[Government.nl](#)

[Houseofrepresentatives.nl](#)

 Lapa atjaunināta: 19/11/2021

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā

dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.